

SPORTNI LIST

Službeno glasilo Zimsko-Sportnega Saveza, Mariborskega zimskosportnega podsaveza in Zbora Nogometnih Sodnikov, sekcija Ljubljana

Izhaja vsak torek dopoldne.
Naročnina: čet tletno Din 20.—, polletno Din 40.—, cel letno Din 80.—
Naročnina se plačuje vnaprej. — Pošt. ček. rač. 15.703.

Naslov urednišva in uprave: Albert Kolman Tiskarna „Sl. venija“, Ljubljana, Wolfova ul. 1. — Izdajatelj za konzorcij „Sportnega lista“ Friedl Leo. Odgovorni urednik Mirko Pevalek, Ljubljana, Pleteršnikova ul. 24. — Tiskarna „Slovenija“ Predstavnik A. Kolman, Ljubljana, Celovška c. 61

O nalogah LNP-a — Zaključek jesenskega prvenstva v Ljubliani in Mariboru — V državnem prvenstvu vodi BSK, vprašanje prvaka še vedno odprto — SK Ilirija in „Jutrov“ članek „Dekadencja slovenskega nogometa“ — Dopisi iz Maribora, Celja, Zagreba, Osjeka i. t. d.

O NALOGAH LNP-a.

Predstavniki LNP se vse premalo zavedajo, da ni njihova glavna naloga, da pazijo na strogo izpolnjevanje paragrafov. Glavno in najvažnejšo mislijo ima naš vrhovni nogometni forum v tem, da skuša spraviti naš nogomet na čim višjo stopnjo. To je v njegovi moči. Za glavno skupščino bi moral sestaviti primerne predloge, katerih namen bi bil, da dvignejo naš nogomet do one višine, katero bi morali že davno imeti.

Eden od teh predlogov je sprememba načina prvenstvenega tekmovanja. Danes imamo klube deljene na tri okrožja: ljubljansko, mariborsko in celjsko. V vseh imamo dobra in slaba moštva. Ali ni škoda, da se klubi teh okrožij le malokrat srečajo med seboj? Imeli bi obilo lepih in zanimivih tekem. »Sportni list« je že večkrat pisal o tem vprašanju. Danes hočemo posvetiti temu več vrstic.

Kaj predstavlja današnji I. razred? Vse preje kot I. razred. V isti skupini tekmujejo klubi, ki po moči in znanju absolutno niso enakovredni. To občuti vsakdo: i. blagajna, i. boljši in slabši klubi. Močnejše moštvo ne more od slabjšega prav nič pridobiti, kvečjemu blesure. Tu gre samo za število golov. Slabše moštvo tudi nima nič od takih tekem. Njihovi igralci se ne dosegajo po znanju in rutini svojih kolegov boljšega kluba in samo trtajo svoje sile. Ako dobi tak klub kakih 10 ali več golov, mu to gotovo ne bo v vzpodbudo in igralci morajo zgubiti veselje. Tudi gledalci prav dobro vedo kakšen bo izid takih dveh neenakih nasprotnikov in ostanejo raje doma. Pri tem ne pomaga nikak reklama, ki cika na požrtvovalnost, borbenost, na pomanjkanje točk in še na polno drugih mamljivih podobnih svojstev, ki jih potem gledalec zastoni išče pri tekmi.

Zakaj torej tako prvenstvo? Moštva nastopijo samo radi tega, da odigrajo predpisano tekmo. Izkupiček je tako malenkosten, da ob slabem vremenu niti ne krije izdatkov. Najbolj govoreč primer, kako vlečejo tovrstne tekme, je dejstvo, da je izkupiček tekme Ilirija-Primorje večji kot skupni dohodki vseh ostalih prvenstvenih tekem v letu. Ali bi ne bilo bolje, da bi imeli več takih derbyjev? Zaenkrat obstoja samo ena Ilirija in eno Primorje, pomagamo si pa lahko na drug način. Med klubi, ki pripadajo NLP-u je več takih, ki so po moči in znanju na isti ali vsaj približno enaki višini. Zakaj ne bi naredili prvenstvo samo teh klubov. V naši banovini bi dobili 5 do 6 prilično enakovrednih moštev, katerih medsebojna srečanja bi bila ravno tako zanimiva kot ljubljanski lokalni derby. Beseda derby je namreč za naše razmere značilna. Pomeni višek, ki je pri nas mogoč, obenem pa je žalostno priznanje, da je vse ostalo manjvredno. Pri prvenstvu samo najmočnejših klubov bi odpadel izraz derby

am od sebe: vse tekme bi bile derby, pri vsaki bi bil izid negotov. Nastal bi niz derbyjev — ali bolje rečeno, pravi, resnični I. razred. Iz tega krožka bi se odločil faktično najboljši klub. Publike bi bilo vedno dosti in koristi bi imeli klubi in podsavez.

Napredek bi prišel sam od sebe. Klubi bi se morali temeljiteje pripravljati ako bi hoteli uspeti. Igralci slabjših klubov bi mnogo pridobili pri gledanju boljših klubov in bi to sami uporabljali. Nivo našega nogometa bi stalno pridobival na višini tako, da bi lahko tudi proti zunanjim klubom z uspehom nastopali.

Razdelitev izkupička prvenstva ni pravična. Kako pride klub, katerega moštvo je privabilo na igrišče več občinstva do tega, da mora deliti dohodke svoje tekme z drugimi klubi, ki so imeli mnogo manjši obisk? Režijo tekem bi morali imeti klubi

sami, saj nosijo tudi ves riziko. Nastopajoča kluba bi si razdelila čisti dobiček na polovico, podsavez bi pa dobil gotov odstotek. Dohodki podsaveza bi se zvišali in največ koristi bi imeli od tega podsavez in manjši klubi; odpadel bi namreč očitek, da podsavez samo kaznuje, ne daje pa nikakih podpor. Ta moment je poleg sigurnega napredka vsakomur razumljiv in morajo vsaki ugovori v tem oziru odpasti.

Stvar smo začrtali samo v splošnem, hoteč vendar že pokreniti in sprožiti najbolj kočljivo vprašanje. Na podsavezu in klubih je pa sedaj, da o našem predlogu razmišljajo in predložijo na predstojajoči glavni skupščini tozadevne predloge. Še enkrat pribijamo: tako kot je sedaj, ne more iti naprej, od nas samih zavisi, ako hočemo in želimo procvit in lepšo bodočnost našega nogometa.

Nogomet

JESENSKO PRVENSTVO I. RAZREDA V LJUBLJANI JE KONČANO

V nedeljo se je odigrala v ljubljanskem I. razredu zadnja tekma jesenskega prvenstva. Vršila se je tekma Primorje:Grafika, ki je prinesla Primorju obe točki in obenem jesensko prvenstvo. Druga tekma Hermes:Svoboda se radi zabrane igre enajstotice Šiškarjev ni vršila in se verificira s 3:0 par forfait za Svobodo.

Jesensko prvenstvo ni izpolnilo pričakovanja ne v sportnem, ne v gnotnem oziru. Vse tekme so stale na tako nizkem nivoju, da kaj takega ne pomnimo že več let nazaj. Ni čuda, da je bil obisk temu primeren. Mnogo je k temu pripomogla diskvalifikacija Hermesa in je izgubilo prvenstvo mnogo na privlačnosti. Največje zanimanje je bilo osredotočeno na srečanje Ilirije in Primorja. Potek in igra sama pa je razočarala vse navzoče. Naš nogomet je prispel do točke, do katere je moral priti. Današnji sistem prvenstvenega tekmovanja se je izkazal kot nemogoč. Namesto napredka smo zaznamovali občuten padec. Ako ne bo prišlo do temeljite remedure v pogledu razdelitve klubov v razrede, bo postalo prvenstvo farsa. Koristi nimamo nobenih. Namesto, da bi korakali napzgor, se le spodtikamo in pogrezamo v čim dalje bolj gosto blato, iz katerega kmalu ne bo rešitve.

Primorje:Grafika 3:0 (1:0).

Igra je potekla ob premoči Primorja, katerega igra pa ni mogla zadovoljiti. Moštvo ni pokazalo izenačenosti. Ožja obramba je bila izredno nesigurna in se ima zahvaliti edino premalo odločni igri nasprotnega napada, da niso padali goli. Krilska vrsta je bila na mestu. Napad je imel poleg lepih tudi slabe momente. Zogga se je podajala včasih popolnoma brezmiselno. Notranji trio preveč zaostaja za brzima kriloma, ki sta bi-

la glavna inicijatorja napadalnih akcij.

Grafika je pokazala izyrsne defenzivne kvalitete. Ožja obramba je imela ogromno dela, izvršila ga je prav dobro. Da bi napadalni kvintet opravil svojo nalogo ravno tako dobro, bi bil izid drugačen. Tu še nekoliko odgovarjanja notranji trio (Katavič!), krili sta nemogoči.

Tekmo je zadovoljivo sodil g. Nikolič iz Zagreba.

Rezervne tekme so se končale z zmagami favoritov: Svoboda:Hermes 7:3 (3:1) in Primorje:Grafika 12:2 (6:1).

Stanje jesenskega prvenstva I. razreda:

Primorje	4	4	0	0	18:1	8
Ilirija	4	3	0	1	18:4	6
Svoboda	4	2	0	2	7:21	4
Grafika	4	0	1	3	4:12	1
Hermes	4	0	1	3	3:12	1

V II. razr. je prvenstvo tik pred zaključkom. Jadran je svojo zadnjo tekmo zaključil z izredno visoko zmago nad Korotanom, ki je igral znatno slabše kot nedeljo preje. Rezultat 8:1. Reka je sigurno premagala Natakarka in ga potisnila na zadnje mesto.

Stanje v II. razredu:

Jadran	4	4	0	0	27:3	8
Korotan	3	2	1	3	3:8	4
Slovan	3	1	2	5	5:6	2
Reka	3	1	2	5	12:2	2
Natakarka	3	0	3	1	12:0	0

PISMO IZ MARIBORA.

(Od našega rednega dopisnika.)

Nogomet.

V nedeljo, dne 26. t. m. so se odigrale na igrišču SK Rapida dve nogometni tekmi. V boju za mladijski pokal M. O. so si stali nasproti juniorji Maribora in Železničarjev. Rezultat 3:3 (0:3) izraža pravilno potek igre. Ž. so prvi polčas prevladovali v polju, M. je pa v drugem delu igre s silno požrtvovalno igro zaslužil izravnano. Sodil je g. Nemeč.

Prvenstveno tekmo Rapid:Svoboda je jesensko prvenstvo v marib. okrožju zaključeno. Svoboda je tokrat iznenadila s svojo premišljeno in požrtvovalno igro in samo slučaj je, da je Rapid rešil vsaj eno prvenstveno točko. Igra je bila razen v prvih 20 min., ko je R. prevladoval, izenačena. Kar so bili R. igralci tehnično boljši, to je Svoboda nadoknadila z agilnostjo. Da je S. v vsem prvenstvenem tekmovanju igrala s tako voljo bi sigurno dosegla ugodnejše rezultate kot 14:1 in 12:0. Uspeh v zadnji tekmi naj ji bo v vzpodbudo za nadaljno sportno delo. Rapid je vzel tekmo z lahke strani ter je imel sploh zelo slab dan. Celu ožja obramba, drugače najboljši del moštva, je odpovedala. Par odsotnih igralcev I. moštva so nadomestile rezerve na vso moč slabo. Svoboda si je na ta način priborila po več letih prvo točko v prvenstvenih tekmah in s svojo požrtvovalno igro tudi novih simpatij med občinstvom. Sodil je g. Marinič.

Prvenstvena tabela izgleda koncem jesenske sezone sledeče:

ISSK Maribor	3	3	—	—	22:4	6
SK Železničar	3	1	1	1	14:4	3
SK Rapid	3	—	2	1	4:7	2
SK Svoboda	3	—	1	2	4:29	1

Lahka atletika.

Za nedeljo napovedani meeting ISSK Maribora in SK Rapida je moral radi neugodnega terena žal odpasti. Prijavljenih 46 atletov bo po možnosti tekmovalo drugo nedeljo. Ker se tokrat meetinga udeleži tudi SK Ptuj, bo prireditev še pridobila na zanimivosti.

Zimski sport.

V soboto, 25. t. m. so se v Mariboru vršili izpiti za savezne smučke sodnike. Komisiji, obstoječi iz načelnika tehn. odbora JZSS g. dr. Berčeta, gen. tajnika JZSS g. Gorec in saveznega nastavnika g. Kvedra, se je predstavilo 18 kandidatov, kar priča o lepem razvoju zimskega sporta v mariborskem okrožju. Izpit so prestali sledeči gg.: prof. Silc Joško, Sekula Jože, Vales Rom. (SPD Maribor); ing. Kudelka Rudolf, Parma Bruno, Jurinc Franc (Smučarski klub Maribor); Dekleva Janko (Sokol Maribor); Bregant Evgen (ISSK Maribor); Kopinšek Andrej, Diehl Branko in Kranjc Ivan (SPD Celje). Nadejamo se, da bodo novi savezni sodniki mnogo koristili razvoju našega smučarstva.

RESTAVRACIJA SLON LJUBLJANA

Shajališče vseh domačih in tujih sportnikov! — Izborna kuhinja! — Izbrana vina! Zmerne cene!

Občni zbor Zimsko-sportnega podsaveza v Mariboru, ki se je vršil dne 25. t. m. ob 21. uri »pri Orlu«, je pokazal nepričakovan napredek zimskega sporta. Ob ustanovitvi podsaveza je bilo včlanjenih 5 klubov, do čim jih je sedaj že 15 s 1500 organiziranih zimskih sportnikov, pa še vedno se snujejo nova društva. Predsednik g. dr. Orožen je uvodoma pozdravil delegate JZSS in se zahvalil za podporo JZSS. Očrtal je postanek podsaveza in njega dosežanje delo. Sledila so izčrpana poročila tajnika, blagajnika in teh. referentov za smučarje, drsanje in sankanje. Iz vseh je bilo videti marljivo delo in velik razmah. Po poročilu revizorjev je občni zbor soglasno podelil odstopajočemu odboru absolutnih s pohvalo.

Zborovalce je ugodno presenetilo odlikovanje predsednika g. dr. Orožna z zlatim častnim znakom JZSS v priznanje za njegove neprecenljive zasluge za razvoj zimskega sporta v mariborskem okrožju.

Ker g. dr. Orožen vsled prezaposlenosti ni želel na novo prevzeti predsedstva, je bil pri volitvah soglasno izvoljen na to mesto že dosežaj izredno zaslužni član podsavnega odbora g. Golubović ter v odbor naslednji gg.: predsednik prof. Joško Šilc, I. tajnik Bruno Parma, II. tajnik gdč. Breda Hribar, blagajnik Roman Vales, tehnični odbor in referenti: inž. Eylert, Prelovec, Voglar, Roglič, Dežleva, Barlovič in Marušig; odbornika Rauter in Franko, namestnika Pohar in Gnuš; zastopniki zunanjih klubov: Samuda za SK Ptuj, Svetek za SK Olimp, Celje, Kopinšek za Ostrico, Celje, Kodelka za Smučarski klub Celje, Svet za SK Šoštanj, Kvac za SK Slovenjgradec, Jordanič za SPD Prevalje in Ulle za SPD Mežica.

Nadzorstveni odbor tvori ga gg. Stamol in inž. Miss, razsodišče gg.: dr. Orožen, dr. Bergoč, dr. Senjor, dr. Stor, dr. Sekula in dr. Jettmar.

Za službeno glasilo podsaveza je proglašeno »Sportni list«; občni zbor priporoča vsem klubom in klubskim članom, da se naroče na list.

ISSK Maribor je porabil občni zbor, da je izročil svoj novi lični zimsko-sportni znak saveznim zastopnikom, bivšemu predsedniku in tajniku podsaveza ter načelnikom vseh v podsavezu včlanjenih klubov.

Občni zbor je nadalje sklenil vpejati in založiti podsavetni znak, odklonil pa posebne podsavetne častne znake.

SPD Mežica je najavil zgraditev skakalnice in prosil savez in podsavez za nasvete in podporo.

G. dr. Bergoč je kritiziral razvado snubljenja tekmovalcev in apeliral novi odbor, da isto najenergičneje zatje. Savezni tajnik g. Gorec je nasvetoval klubom, da take tekmovalce sploh odklanjajo, ker to navadno niso sportniki, temveč koristolovci.

G. Gajšek je priporočal ureditev damskega sodniškega vprašanja.

Sklenilo se je končno ustanoviti poseben odsek za ureditev zimskih markacij ter verificirati odslej samo aktivne sportnike.

Ostale domače tekme:

Litija. SK Litija: Ilirija old boys 4:2. Domačini so zmago zaslužili. Igru sta vodila dva sodnika, oba amatersko.

Trbovlje. SK Olimp (Celje): Amater 4:3. Domačini so vodili že 12:0, niso pa izdržali.

Domžale. V nedeljo sta gostovala v Domžalah 2 ljubljanska kluba. Disk: Jadran rez. 3:3 in Disk rez.: Reka 2:1.

Najelegantnejše sportne, promenadne in salonske obleke kakor tudi plašče izdeluje po konkurenčnih cenah

Modni salon LUDVIG LOGAR
Gospovetska cesta 13/1

Razno najnovejše angleško in češko blago vedno v zalogi.

Državno prvenstvo

VIII. kolo državnega prvenstva še vedno ni prineslo razčiščenja v vprašanju prvaka. Concordia in Hajduk sta si v Zagrebu delila točki po skrajno ogorčeni borbi. V Sarajevu je Jugoslavija odnesla zdravo kožo in se je z obema točkama vrnila domov. DSK je imel v gostih osješko Slavijo ter jo je odpravil s 6:0. Rezultat je izmed dosedaj doseženih najvišji. Vse tekme so se odigrale na blatnem terenu.

Concordia: Hajduk 1:1 (1:1)

Željno se čekao dolazak Hajduka u Zagreb. Tim više što je Concordia u Splitu bila osjetljivo poražena, a Hajduk opet izgubio u Sarajevu. No na svoj račun nije došao nitko pošto ova utakmica nije bila ono, što smo vični gledati, a najviše zbog terena, koji se nalazio uslijed velike kiše posljednjog dana dobrim dijelom pod vodom. Medjutim vrijeme se popravilo i poslije podne bilo je bez kiše, što je pridonelo da se na igralištu Concordije našlo oko 7000 gledalaca.

Iz Splita došlo je oko 350 najgrlatijih kibica koji su burno pozdravili dolazak na teren svojih miljenika. Odmah zatim ulazi i Concordija, burno pozdravljena. Objekti momčadi kompletne.

Sudac Göbel, daje znak za početak i odmah uslijedi oštra navala Hajduka, koji snažno pritište. Concordia se trgne i daje protunavali, koja bude u 10 min. iskorištena pogreškom vratara Hajduka, i Concordija zabija prvi goal. Poslije toga opet Conc. igra dosta rastrgano, moguće zbog terena, pošto su igrači padali kao na ledu. U 25 min. Živković, od Conc. zbog blesure napušta teren, a na to nastane gungula pred vratima Concordije, i lopta se odbije od Conc. igrača, pa ravno — u mrežu. Izjednačenje. Hajduk jeftino je došao do goala i izjednačenja. U 30. min. vraća se Živković (Šimšir) ali slabe koristi od njega. Do konca poluvremena izmjenične navale bez rezultata.

U početku II. poluvremena opet pritisne Hajduk, ali se Concordia snalazi, prenese igru na Hajdukovo polje, na kojem se tri četvrtine II. pol. odigralo, ali bez rezultata, pošto je glavni bombaš Živković morao zbog blesure, da statira.

Igra je bila dosta oštra, no sudac

je sve mirno riješio, i nije činio naročitih pogriješaka, te su kibici jedne i druge strane bili prikraćeni, da dodju u priliku čitati iz svog »kulturnog« riječnika.

Backovski parovi na obje strane vršili su svoju dužnost u punom smislu, pošto je lopta rijetko kad došla do goalmana i osim par manjih navala, goalmani su bili bez posla.

Kako spomenuh, teren je u glavnom kriv, da su se obje momčadi morale sa ovim rezultatom zadovoljiti, iako je Concordija bila bolja.

Jaka.

Jugoslavija Slavija S 4:2 (1:0)

Igra je bila pred odmorom odprta: Jugoslavija je imela sicer pred golom već ugodnih situacija, ni jih pa znala izkoristiti. V tom delu igre se je zlasti odlikovala obramba Jugoslavije. Slavija je imela boljši start in brzino. Napad je igral na prodore. Po odmeru, ko je Jugoslavija še vodila 3:0, je Slavija pritislila in 15 minut oblegala nasprotnika. Posrečilo se ji je zmanjšati rezultat na 3:2. Proti koncu so prišli gosti zopet do izraza. Sodil je g. Fabris iz Zagreba.

FSK-Slavija O. 6:0 (3:0)

Tekma ni bila na posebni višini. Težak in blaten teren ni dopustil, da bi se razvila lepa igra. Igralci se dolgo časa niso znašli kljub vsem naporom se niso znali prilagoditi terenu. Oba teama sta forsirala igro kratkih pasov po zemlji, kar je bilo seveda pogrešno. BSK je prvi uvidel, da s tako igro ne bo prišel naprej in je namesto igre notranjega tria forsiral obe krili. S tem je bil izvršen preobrat in zmaga zasigurana. Osječani so se morali večinoma braniti ter je bila posebno ožja obramba izredno zaposlena. Kljub šestim golom so opravili delo častno.

Pri domačinih vratar sploh ni posegel v igro. Izvrstna je bila krilska vrsta, posebno Djordjević. V napadu je bil prav dober notranji trio.

Sodil je g. Živanović iz Novega Sada.

Stanje prvenstva:

BSK	8	5	2	1	23:10	12
Concordia	8	4	3	1	18:13	11
Jugoslavija	8	4	2	2	17:12	10
Hajduk	8	4	2	2	18:15	10
Slavija S.	8	2	1	5	14:19	5
Slavija O.	8	0	0	8	5:26	0

PISMO IZ OSJEKA.

(Od našega stalnega dopisnika.)

Osijek, 24. okt. 1930

Do ove godine nije još ni jedan osječki klub došao u uže natjecanje za drž. prvenstvo u nogometu. Slavija je prva, kojoj je usnjelo doći u onaj najuži krug vodećih klubova, koji se bore za naslov drž. prvaka. Tom učestvovanju Slavije u drž. prvenstvu ima osječka sportska publika da zahvali cio niz vanredno zanimljivih utakmica u samom Osijeku, od kojih su nekoje pravi sportski događaji. Takvi je jedan događaj bila i nedelina utakmica sa splitskim Hajdukom. Malo je tko od Osječana imao do sada prilike, da vidi u igri splitskoga Hajduka. Do sada se o niemu samo mnogo čitalo i slušalo. A u nedelju je taj »maistor s mora« došao po prvi puta u Osijek. Naravno, da je ovaj veliki interes za igru Hajduka privukao na nog. igralište i ogroman broj publike. Računa se, da je taj nedjeljnoj utakmici prisustvovalo oko 3000 gledalaca, što je za osječke prilike rekordan broj. Na blagajni je palo, ništa manje nego Din 32.000!

Prigodom nedjeljne utakmice, pokazala se osječka publika vrlo disciplinovanom. Nije bilo ni jednoga incidenta, a poželjno je, da se publika i ubuduće spram gostiju ovako vlada, kako bi Osijek i nadalje uživao glas najgostoljubivijeg grada u državi.

Dvadesetgodišnjica sportskog rada. Na nedjeljnoj utakmici je g. Antun Pintar, poznati igrač osječke Slavije proslavio dvadesetgodišnjicu aktivnoga sportskoga rada. Tim povodom darovao je O. N. P. g. Pintaru lijepu plaketu, a Slavija i momčad

splitskoga Hajduka darovali su mu cvijeća.

Dragutin Schulz, desno krilo Gradanskog, osj. reprezentativni igrač, pristupio je momčadi osječkog prvaka Slavije. S dolaskom Schulza Slavija dobiva u navalu veliko pojačanje, a osim toga, posjedovat će momčad dva krila. Anđučića i Schulza, na kojima će joj zavidjeti svi vodeći klubovi u državi.

Ceni, čitatelje obozariamo na današnji oglas tvrdke »Textil-Bazar«!

»Dekadencija slovenskega nogometa« in SK Ilirija.

Izjava odbora SK Ilirije.

Pod naslovom »Dekadencija slovenskega nogometa« je priobčilo »Jutro« pred dnevi mišljenje nogometnega trenerja ASK Primorja o vzrokih nazadovanja slovenskega nogometa. Predno preidemo na odstavke v katerih je tangiran SK Ilirija, pripomnimo, da je napačno, ako se govori o nazadovanju slovenskega nogometa. Govoriti bi se moglo v danem primeru kvečjem o nazadovanju ljubljanskega nogometa, kajti Maribor, Celje, Trbovlje in kraji po deželi kažejo stalen napredek v kvantitativnem in kvalitativnem pogledu.

Zmotna in brez podlage so tudi izvajanja trenerja Primorja, da je Ilirija kriva »linije upadanja« pri našem nogometu. On smatra namreč, da je glavni vzrok nazadovanja boj med Ilirijo in Primorjem in ker je po njegovem v tem boju Ilirija agresivna stran, Primorje pa defenzivna, se to pravi, da je boja kriva Ilirija in je

Ilirija torej kriva tudi nazadovanja našega nogometa.

Nič ni bolj napačno kot tako naziranje!

Nihče ne more zanikati dejstva, da je z izjemo kolesarstva skoro vse, kar se je v 20 letih pozitivnega in stalnega zgradilo na polju ljubljanskega sporta, mogli bi celo reči na polju slovenskega sporta, v bistveni meri delo SK Ilirije in njenih članov. Prav posebno velja to za nogomet. Ostali klubi so v najboljšem primeru sledili Iliriji. Nekaj boljšega ali novega do danes ni ustvaril nihče ne posameznik ne klub. Pač pa so se našli ljudje, ki delo Ilirije ovirajo in ga skušajo izpodnesti; in to je prvi vzrok, da slovenski nogomet danes ni na višji stopnji kot bi zaradi Ilirije lahko bil.

V 20 letih svojega delovanja je SK Ilirija podpiral vsak klub in vsako širšo sportno organizacijo ali akcijo, ki je potrebovala pomoči in je nanjo reflektirala. Za primer bi se Ilirija mogla sklicevati na predlansko jubilejno poročilo SK Slovana, poleg Ilirije drugega najstarejšega slovenskega sportnega kluba, ob njegovi petnajstletnici. Tudi SK Primorje je bilo pred 10 leti ustanovljeno iz Ilirije, z njenim sodelovanjem in z njeno podporo. Od nekaj je Ilirija posvečala razno splošnim interesom sporta in ni je motilo, da je v daljni in tudi v najbližji preteklosti naletela na slučaje, ko so se ji usluge vračale z nehvaležnostjo. Boja ni iskala Ilirija z nikomur. Z zadoščenjem lahko rečemo, da živi SK Ilirija slejkoprej v prijateljskih odnosih s skoro vsemi serijoznimi, resnično sportnimi klubi v Sloveniji pa tudi z mnogimi najglasovitejšimi klubi v državi in v inozemstvu. Tudi s Primorjem ni iskala Ilirija boja in nikakor ni njena krivda, da Primorje že od svoje rane mladosti poskuša eksistirati od tega, da se je razglasilo za neprijatelja Ilirije. To datira že iz dobe, ko so se končavala srečanja med njima z blizu 10 golov diference, torej iz časa, ko so bile drugačne kot drugorzredne pretenzije Primorja prazno govorjenje. Primorje n. pr. ni moglo opustiti svoje neprijateljske agresivnosti niti na proslavi petnajstletnice SK Ilirije, ko je povzročilo znani incident s HAŠK-om kot gostom Ilirije; od tega incidenta traja HAŠK-ov bojkot — ne slovenskega sporta, temveč ASK Primorja. V najnovšem času je Primorje smatralo za primerno vložiti pri mestnem magistratu prošnjo za isto zemljišče za sportni prostor, o katerem je danes obče znano, da je prošila zanj že pred meseci Ilirija.

G. trener Primorja marsikaj tega ne ve, na incident s HAŠK-om je pa pozabil — sicer ne bi govoril o ofenzivnosti Ilirije ter o »defenzivnem stavu« Primorja

Sredstva, ki jih g. trener smatra za sposobna dvigniti naš nogomet na višjo stopnjo, so v glavnem dobra, toda nikakor niso nova in SK Ilirija jih je po svojih močeh že doslej izvajala:

Mednarodne tekme oz. tekme z močnimi zunanji klubi je od nekaj prirejela skoro edina Ilirija; omogočila je s tem istočasno kot svojim igralcem tudi igralcem ostalih klubov videti prvorazreden nogomet in se učiti od glasovitih tujih moštev. Da dvigne slovenski nogomet na čim višjo stopnjo, je angažirala inozemske trenerje. Dandanes je Ilirija v sklepanju zunanjih tekem na žalost čisto ovirana po podsavezu; primeri: Micholson ali Gradjanski ŠK.

Tak sistem prvenstvenega tekovanja, da bi za prvenstvo Slovenije tekmovali samo resnično najboljši klubi, bi imeli na kolektivni predlog Ilirije, Maribora itd. lahko danes že tretje leto, ako ne bi bili nastopili na podsavetni skupščini proti temu delegati Primorja. Težke posledice današnjega načina prvenstvenih tekem in današnje organizacije podsavnih tekem sploh so Iliriji jasne, toda žal ni v njeni moči, da bi jih sama odpravila. Edino kar more napraviti je, da še bo za vsako ceno odtegnila sodelovanju v teh tekmah — v svojem lastnem življenjskem in-

terešu kakor zaradi slovenskega sporta — ako ne bo že v najbližjem času temeljitih sprememb.

O harmoniji in kolaboraciji med širšimi slovenskimi sportnimi inštančami ter o njihovem uspešnem delovanju v prosep slovenskega nogometa je škoda zgrubiti vsako besedo pri današnji konstelaciji LNP-a in njegovih odborov. Iz istega vzroka ni mogoče dvigniti discipline in morale na igriščih, brez tega pa tudi ni mogoč splošen smotren trening igralcev.

Še en stavek je v izvajanjih gosp. trenerja, ki v zvezi z ostalimi zahteva pojasnila. To je trditev, da »slovenski nogomet ne uživa spoštovanja niti doma niti drugod«. Res je, da je Ilirija na tujih tleh in posebno v Zagrebu doživela poraze. Toda dosegla je tudi nadvse častne uspehe in v svojih živih hrani zelo laskave kritike ravno zagrebških listov. Krivda na tem da uživa sportna Ljubljana posebno slab ugled ravno v Zagrebu, se torej ne more naprtiti SK Iliriji. V poučeni javnosti je znano, da je škodovalo ugledu slovenskega sporta v Zagrebu predvsem večletno grdilno pisanje ljubljanskega dopisnika »Zagreb. športskega lista« o slovenskem sportu in prav posebno o SK Iliriji in o slovenskih nogometnih sodnikih. Kateremu klubu pripada ta ljubljanski dopisnik in njegovi hrvatski sodelavci v Ljubljani, ni treba, da rečemo, ker je dovolj znano. To prežalno poglavje našega sporta pa zelo značilno očrta »defenzivni stav«, o katerem piše trener ASK Primorja.

Pod opisanimi okolnostmi odklanja odbor SK Ilirije pač s polno upravičenostjo očitak, da je Ilirija kriva dekadence našega nogometa.

Kakor doslej bo odbor SK Ilirije tudi odslej storil za prosep slovenskega sporta maksimum, ki ga more prevzeti posamezni klub. Pričakuje in zahteva pa, da se delo SK Ilirije spoštuje in posebej zahteva, da se institucija LNP ne bo zlorabljala za boj proti SK Iliriji. Delovanje SK Ilirije je bilo vedno posvečeno splošnim ljudskim koristim; s svojim delom in s svojimi sportnimi napravami n. pr. s kopalščem, raznimi igrišči, drsališčem itd. prispeva nemalo k ljudskemu zdravju in vrši lep del socialnih dolžnosti mestne občine in državnih oblasti. Zato je vsak boj proti njej neumesten, krivičen in nekulturen. Odbor SK Ilirije ne bo več okleval spregovoriti tozadevno najbolj razločno in odločno besedo, da se bodo odprle oči oni javnosti, ki neinformirana često podpira nesportni boj proti domačemu klubu Iliriji in one, ki ta boj vodijo.

Odbor Sportnega kluba »Ilirija«.

SPORTNIKI
kupite pri
TEKSTIL
BAZARJU
na
KREKOVEM TRGU
Plačila
tudi na obroke!

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

VABILO NA NAROČBO.

Uprava dostavlja današnje številko »Sportnega lista« mnogim članom sportnih klubov, kakor tudi prijateljem sportnega pokreta na vpogled, z vpludnim vabilom, da naroče to edino slovensko sportno glasilo. Naročnina je za naše prilike tako minimalna, da ne povzroča nikomur prevelikega bremena. Vse one cenj. čitatelje, ki bodo današnje številko obdržali, bomo smatrali za naročnike in jim bomo list stalno dostavljali.

Uprava »Sportnega lista«.

ČLANSTVU SK ILIRIJE!

Odbor SK Ilirije apelira na celokupno članstvo, da naroči in podpira edino slovensko sportno glasilo »Sportni list«. Istočasno obvešča svoje članstvo, da mu nudi tvrdka »Textil-Bazar« na Krekovem trgu pri nakupu 10% popust. Pri nakupu se je treba izkazati s klubovo izkaznico.

vse potrebščine: plošče,
papirje Fotogen, Agfa,
Mimosa, Iford, Herzog,
Satrap i t. d. v drogeriji

SANITAS

Ljubljana,
Dunajska cesta št. 5
in Celje

Pozor Smučarji, turisti in gozdovniki

Smuči vseh vrst, palice, čevlje, nahrbtnike, cepinč vrvi, razno aluminasto posodo za ture ter vse druge potrebščine najboljših kвалitet za zimskie sportnike turisti in gozdovnike. Vam nudi po najnižjih cenah veletrgovina

Krisper Anton, Mestni trg-nasproti magistrata.

Razne vesti

DOMAČE VESTI.

Te dni je bil nastavljen za upravnega uradnika v Mostarju g. diplomiran jurist Leon Lojk iz Viča. SK Ilirija izgubi z njim enega svojih najboljših atletov. V Sarajevo je odpotoval tudi g. Drago Stepišnik, ki služi svoj vojaški rok. Obema atletoma želimo vso srečo in kmalu na svidenje!

Lahkoatletski miting SK Ilirije se radi dežja ni mogel vršiti. Vršil se bo tekom tedna, najbrže ob času treningov. Z mitingom se bo letna sezona zaključila. Preselili se bomo v telovadnico I. drž. gimnazije, kjer bomo imeli zimski trening dvakrat tedensko.

Prvi smučar. V soboto je v Ljubljani ves dan deževalo. Kdor je bil zvečer na ulici je lahko videl tudi prve snežene kosme. Te so oznanjale, da je v planinah sneg in kakor pravijo, jo je Šporn že mahnil na Vel. Planino. Bil je gotovo eden prvih letošnjih smučarjev.

Tečaj za masažo, ki se vrši pod okriljem SK Ilirije je dobro posečan. Poučuje se masaža samega sebe in tudi prava sportna masaža. V novembru se bo vršil za vse one, ki sedaj niso imeli časa, še en tak tečaj. Zadnji »Ilustrirani Slovenec« je prinesel slike z balkanskih lahkoatletskih tekem. Le škoda, da so slike tako male. Želimo, da bi imenovana ilustracija prinesla več slik iz sporta-redno vsaj po eno stran. Sportne slike zanimajo vsakogar in

DOPIS IZ CELJA.

Celje, 25. okt. 1930.

Po odigranju prvenstvenih tekem je nastopil v celjskem nogometnem »saobračaju« majhen zastoj. Deloma je krivo zastoj tudi stalno slabo vreme in grozeče poplave, ki posebno rade obiščejo igrišče Atletikov. Nekoliko življenja obeta prinesiti odredba LNP, da se mora ponovno odigrati prv. tekma Olimp:Atletiki. LNP je odredil to na opetovane intervencije SK Olimpa, ki velja za delavski klub in ima kot tak v LNP očitno boljše zaščitnike kot purgarski Atletiki. V taboru Atletikov se ponovne tekme z Olimpom sicer ne boje, hudujejo se pa nad tem, da bodo morali igrati še enkrat na zahtevo Olimpa, čegar pristaši so v stvari edini krivci, da je bila prva tekma za 15 minut predčasno zaključena.

Nogometna sekcija SK Celja se bo kot izgleda v najkrajšem času zopet opomogla. Igralci se polagoma vračajo od vojakov in bodo do spomladi ravno zopet vsi skupaj. Klub ima upanje, da bo zdaj vendarle dobil sportni prostor na Glaziji. Nogometna sekcija bi pa morala trenirati na vsak način tudi preko zime, ako hoče pridobiti teren, kolikor ga je zgubila v preteklih jesenskih tekmah.

V Celju metrimo sport morda nekoliko bolj kot drugod pri nas z narodnostnega stališča, sicer kot sredstvo za zdravo telesno vzgojo, toda za narodno vzgojo. Zato se pri nas zelo obsoja, da je nogom. savez v Ljubljani imenoval za predsednika medklubnega odbora v Celju zagrozenega Nemca ter izročil tudi več drugih funkcij v nemške roke. SK Celje, ki je, kakor pravite v Ljubljani, na glasu »protirežimskega« kluba ter kot tako že itak dovolj zapostavljeno, se s temi razmerami ni moglo sprizniti ter je odklonilo sodelovanje v M. O. — V M. O. slovenskega Celja imamo na ta način 4 »Atletikerje« in 3 Olimpovce. Pri sejah se govori večinoma nemško, slovenska pisnja se g. predsedniku in drugim prevedejo v nemščino, ker ne razume slovensko, itd.

opravljajo mnogočlanski odbori. Izvoljen je bil nov odbor od katerega si obeta članstvo, da bo dvignil Slovana, drugi najstarejši splošnosportni klub v Ljubljani, na nekdanjo ugledno višino. Novi odbor je sestavljen takole: predsednik Aleks. Friedrich, podpredsednik Ivan Dorčec, tajnik Grm Ivan, blagajnik Tone Bucik, odborniki: J. Kramar, J. Skalar, I. Strehovec, M. Legat, L. Gluhak, L. Felber, V. Laznik, K. Detela.

SLUŽBENE OBJAVE LHP-a.

(Iz seje uprav. odbora dne 27. okt.)

Po volji, odnosno po naročilu večine klubov LHP-a je prevzela podsavezne posle zopet suspendirana uprava. Klubi se opozarjajo, da poslujejo kakor doslej točno in v smislu obstoječih pravil. Vse dopise je naslavljati na stari podsavezni naslov. Za Dravsko banovino obstoja kot višja instanca samo LHP. Savezni sklep, po katerem se ukinja LHP se kot protipravljen zavrača in se ne vzame na znanje. U. o. sklicuje za sredo 29. ob 16.30 v damski salon kavarne Emona sestanek klubov z dnevnim redom: Stališče naših klubov napram saveznim ukrepom in vprašanje odigranja jesenskih prvenstvenih tekem. Podrobnosti o sestanku so bili sporočeni klubom s posebnimi okrožnicami. Čitajo se s pravom nastopa dne 4. nov. za SK Savo: Mana Süss in Leopoldina Perc. — **Tajnica.**

KONFERENCA PREDSTAVNIKOV VSEH PODSAVEZOV JNS-a.

Savez je na svoji zadnji seji razpravljaval o tekočih poslih. Med drugim je na predlog Sarajevskega podsiveza sklical za 1. in 2. novembra v Beogradu konferenco predstavnikov vseh podsavezov JNS-a. Konferenca naj bi bila nekaka priprava za predstoječo glavno skupščino saveza. Razpravljalo se bo o predlogu za spremembo saveznih pravil, o spremembi načina odigravanja državnega prvenstva, o tekmovanju za savezni pokal in o eventualnem osnovanju novih podsavezov. Konferenca bo imela nalogo, da vse te predloge predebatira in stavi glavni skupščini konkretne predloge. Na konferenci se bo nadalje pretresalo vprašanje spora JNS-a, zdravstvena zaščita igralcev, pomoč klubom za gradnjo igrišč itd., tako da ne bodo ta vprašanja preveč obremenila skupščino. Dnevni red konference, ki se bo vršila 1. in 2. novembra ob 8. v saveznih prostorih v Beogradu je naslednji:

1. Sprememba pravil JNS-a.
2. Državno prvenstvo za tekoče leto.
3. Savezni pokal.
4. Slučajnosti.

FINALE ZA SREDNJEVROPSKI POKAL.

Finalista za Srednjeevropski pokal Rapid (Dunaj) in Sparta (Praga) sta se dogovorila, da odigrata 2. in 12. novembra odločilni tekmi in sicer najprej v Pragi, na to na Dunaju.

PROFESIONALIZEM V NEMČIJI.

V Kölnu so ustanovili nemški profesionalni nogometni savez (Deutscher Professional-Fußballverband). Novemu savezu so pristopili: 1. Fußballklub Köln, Fußballsportverein Köln, München-Gladbach, Schalke 04 in Wuppertal. Kluba Krefeld in Düsseldorf sta pristop obljubila. Savez se je prijavil v Fifo, ki pa osnovanje tega saveza ni vzela na znanje. V ostalem je izrazil novi savez svojo lojalnost v kateri naglašča, da ne pomeni ustanovitev profesionalnega saveza nikak boj proti amaterstvu, temveč predstavlja le poizkus, da uredi v Nemčiji vprašanje profesionalizma.

V zvezi z vprašanjem profesionalizma v Nemčiji, je predlagal F. Richard v »Fußballu«, da naj se ustanovi liga dvajsetih klubov iz 19 največjih mest Nemčije. Radi rentabilnosti glede gledalcev bi imel Berlin 2 kluba. Po njegovem mnenju naj bi gornja liga obstojala iz 5 južnonemških klubov (München, Frankfurt, Nürnberg, Fürth, Stuttgart), 5 zapadnonemških klubov (Köln, Düsseldorf, Essen, Dortmund, Duisburg), 3 srednjonemških (Dresden, Leipzig, Chemnitz), 3 severnonemških (Ham-

so ob enem najboljša propaganda za telesno vzgojo, ki je našemu narodu tako potrebna.

Redna glavna skupščina ljubljanskega plavalnega podsaveza (LPP) je sklicana za petek, 31. t. m. ob 20. uri v posebno sobo restavracije »Emona«. Poleg običajnega dnevnega reda bo skupščina določila dan, mesto in program za podsavezno prvenstvo v letu 1931. V poštev pride ta Mariborski otok ali kopaljšče Ilirije v Ljubljani. Aktualno je tudi vprašanje prenosa LPP-a v Maribor, zlasti ako se sedež plavalnega saveza prenese iz Beograda v Ljubljano, na kar se je večina klubov baje v principu že zedinila. V LPP je včlanjenih sedaj 5 klubov: Ilirija, Primorje, Maribor, Rapid in Železničar.

SK Slovan je imel 18. t. m. redni občni zbor, na katerem je bilo sklenjeno, da se klub temeljito reorganizira ter poživlji njegovo sportno delovanje, ki je zadnja leta močno zastalo. Klub se bo odslej imenoval »Trgovski sportni klub Slovan«, ker je članstvo po veliki večini iz trgovskih krogov. O delu, oz. pedelu sedanjega odbora in o delovanju kluba lanj in letos se je živahno debatiralo. Težkoče odbora so bile predvsem v tem, da so se mnogi odborniki odtegnili delu in da zanje ni bilo primernega nadomestila. Skoro vse delo odbora je ležalo nazadnje na g. T. Buciku, ki pa ob vsej marljivosti ni mogel obvladati poslov, ki jih sicer

burg Kiel, Hannover). 2 berlinskih in po eden v Vratislavju in Königsbergu.

Richard meni sicer, da bi bila umestnejša liga 10 klubov, da pa je Nemčija prevelika in znanje preveč izenačeno tako, da bo tudi 20 klubov uspevalo. Tekme lige bi že od prvega dne privabile množice gledalcev, kar danes ni slučaj, ker je poleg zanimivih srečanj obilica manjvrednih, ki gledalcev ne privlačujejo.

Plavanje

Srednješolski waterpolo in še marsikaj.

Nedavno je reprezentativno waterpolo moštvo ljubljanskih srednjih šol premagalo moštvo tukajšnje univerze s precej občutnim rezultatom 4:0.

Ta rezultat je bil dokaj nepričakovan in je prav gotovo presenetil, toda končno ni nič nenavadnega in nemogočega, da srednješolci porazijo akademike in njih lepo in v resnici zaslužen zmagajo je prav z veseljem pozdraviti. Prav je, da mlajši v borbi s starejšimi dosežajo uspehe, da učenec prekosi svojega učitelja. In — ko tolikokrat slišimo, da leži bodočnost v rokah mladine — moramo tem bolj odobravati uspeh ljubljanskih srednješolcev in se ga radovati.

Stvar bi torej bila čisto v redu. Je pa tu še druga plat, ki pa ni tako v redu, druga plat, ki da misliti!

Dobrih štirinajst dni, preden se je bila odigrala omenjena waterpolo tekma, se je v kopalnici Ilirije v Ljubljani vršil plavalni dvomatch med reprezentancama ljubljanskega in zagrebskega podsaveza in v okviru tega dvomatcha tudi waterpolo tekma med izbranimi moštvima obeh podsavezov.

Poglejmo moštvo reprezentance ljubljanske univerze, ki so ga ljubljanski srednješolci s 4:0 pošteno nabrisali, pogledjmo moštvo reprezentance LPP, ki je s težavo v borbi z zagrebsko vzdržala neodločen rezultat 1:1 in primerjajmo ju med seboj, pa bomo prišli do prav zanimivega, ali prav malo razveseljivega zaključka!

V moštvu univerze so igrali nič manj kot štirje igrači podsavezne reprezentance; v moštvu srednješolcev pa dva; torej šest. Sedmi igrač pa, ki je v boju z Zagrebom še zastopal Ljubljano, je bil v tekmi srednja šola: univerza dostojno zamenjan s štirimi jugoslovanskim reprezentativnim igralcem; članom splitskega Jadrana prof. Kuljišem.

Torej: igrači podsavezne reprezentance Sketelj, Tuma, Kolar in Bleiweiss, ojačeni z državnim reprezentantom Kuljišem kot petim, vratar prve garniture podsaveznega privaka Primorja kot šesti in Sever kot sedmi so tvorili team ljubljanske univerze.

Reprezentanta Trampuž in Otruba, junior Primorja Wilfan, juniorja Ilirije Jamnik in Zirovnik ter igrača prve garniture Ilirije, Jesih in Payer pa so tako uspešno zastopali srednje šole!

Kako je torej ljubljanski Plivački Podsavez postavil za tako važno srečanje, kot je bilo ono z ZPP svoj team, ki naj bi ga bil v tej borbi dostojno reprezentiral?

Menda ni treba povdarjati, da je treba v takih slučajih in ob sličnih prilikah žrtvovati vse ostale interese samo eni edini samoočebni umevni misli postaviti najmočnejše, najboljšo, najposobnejše moštvo, moštvo, za katero imamo garancijo, da res zna in more več, kot vsaka druga eventualno možna kombinacija razpoložljivih igralcev.

Očividno o priliki dvomatcha z Zagrebom ljubljanski Plivački Podsavez tega ni napravil. Tekma med reprezentancama srednjih šol in univerze je zato glasna priča in jasen dokaz!

Še nekaj poznavalcu razmer padde v oči ob priliki poraza akademikov:

Ob priliki prvenstva LPP je odločilno waterpolo tekmo med prvima garniturama Ilirije in Primorja izgubila Ilirija z rezultatom 2:3. Govorilo se je takrat in pisalo, da je bila Ilirija boljše moštvo, ki bi bilo sigurno zmagalo, če ne bi bil sodnik s svojimi napakami odločil drugače!

Pa bo morda na teh govoricah le nekaj resnice, če pomislimo, da je v moštvu univerze igralo pet igralcev prve garniture Primorja in še en državni reprezentant povrhu, v moštvu Ilirije pa štirje igrači prve seniorske in eden

prve juniorske garniture Ilirije ter dva juniorja Primorja in so prvi podlegli s 0:4!

Tako bi nekako izgledala ona druga plat tekme reprezentance srednjih šol proti univerzi, ona druga plat, ki da misliti.

Svoje mnenje pa naj si ustvari vsak sam!

Sportnik mora biti vedno eleganten!

Gospodje, dame!

Vaša jesenska obleka, suknja, damski plašč, kostumi bodo zopet kakor novi, ako jih pošljete v

WALLET EKSPRES
LJUBLJANA, Stari trg 191

ki vam kemično čisti, zlikaj, temeljito popravi, obrne ali vstavi na željo novo podlogo. Čiščenje in popraviljenje v 24. urah. — Pišite dopisnico, da pri-demo iskat

NEVZDRŽNE RAZMERE V HAZENSKIH ORGANIZACIJAH.

Nezdrave in do skrajnosti razdrapane razmere v naših hazenskih organizacijah, katere smo na kratko opisali v naši zadnji številki, so se v prošlem tednu še bolj zamotale. Savezna uprava se je po daljšem trdovratnem molku zopet zdramila. Spravila jo je iz prijetnega brezdelja hrzkone vest: da prevzema posle LHP-a zopet suspendirana uprava. Iz strahu pred uresničenjem te za gospodo okoli saveza tako strašne vesti, je sklicala za 22. t. m. sejo u. o., na kateri so navzoči odborniki brez daljšega pomišljanja in ne glede na posledice enostavno ukinili LHP, njegove klube pa so podredili direktno savezu. Savezna uprava se skljuje pri tem na precedenčni slučaj v letu 1928, ko so bili trije zagrebski klubi podrejeni savezu: čeprav ji je dobro znano, da je bil takratni slučaj povsem druge narave. Razmere, ki so vladale takrat v Zagrebu, (ZHP je v letu 1928, na pobudo nekaterih gospodov sedanjje savezne uprave samovoljno likvidiral, vsled česar so tamošnji klubi ostali brez vodstva — opomba uredništva) so prisilile tedanje upravo, da je podredila zagrebske klube začasno savezu, istočasno pa je sklicala izredno skupščino ZHP-a, katero pa so preprečili ravno oni gospodje, ki so zamislili danes ukinitvev LHP-a. Ako povemo cenj, čitateljem še to, da so vodili tedanje savezno upravo povečini odborniki sedanje suspendirane uprave LHP-a, jim ne bo težko razumeti, odkod in zakaj izvira tolik srč saveznih gospodov nad upravo našega podsaveza.

Z ukinitvijo podsaveza so gospodje v savezu ponovno grobo kršili obstoječa in od političnih oblasti priznana pravila, kajti ustanavljanje in ukinitvev podsavezov spada edinole v delokrog glavnih skupščin saveza, odnosno podsavezov. Upravnemu odboru saveza je pridržana samo pravica suspendirati podsavezne uprave. Kako stališče bodo zavzeli klubi k temu najnovejšemu igračkaniju saveza z interesi slovenske in s tem seveda jugoslovanske hazene,

SALDA KONTE — ŠTRACE
JOURNALÉ — ŠOLSKE ZVEZKE
MAPE — ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ.
K. T. D.
V LJUBLJANI, KOPITARJEVA UL. 6
II. NADSTROPJE

nam trenutno ni še znano. Po razpoloženju v naših klubih sodeč; pa bo naletel ta savezni ukrep na najostrejši odpor.

Podsavezna uprava, ki je med tem že prevzela po nalogu klubov podsavezne posle, je sklicala za sredo 29. t. m. sestanek delegatov vseh klubov, na katerem se bo končno veljavno sklenilo, kako in s kakimi sredstvi se bo v bodoče preprečilo delovanje saveza proti interesom hazene v Dravski banovini. Na istem sestanku se bo sklepalo tudi o izvedbi jesenskega prvenstva, ki je postalo vsled pozne jesenske dobe in vsled izredno slabih vremenskih prilik več ali manj iluzorno, ker je pričakovati, da večina klubov ne bo nastopila.

Sportna masaža

Razni narodi uporabljajo masažo kot ljudsko higiensko sredstvo. Znanje je to o Kaukazih o Indijcih in Kitajcih. Tudi pri Fincih je masaža zelo razširjena. V finskih kmečkih parnih kopalnicah ki jih imenujejo »sauna«, najdete redno tudi spretno ženico, ki je večša masaže. »Sauna« in masaža je hrezdvoma eden onih činiteljev, ki so ustvarili tako odporne finske tekače.

Številne slike, ki so se ohranile iz antičnih časov nam pričajo, da je bila masaža tudi Egipčanom in Grkom dobro znana. Zgodovinarji, ki niso poznali masaže, si teh slik niso mogli razlagati. Imenovali so jih »scene iz veseljih iger« (Krause, leta 1841.). Danes pa vemo, da predstavljajo egipčanske slike, le drugānie, tolčenje ali gnetenje mišic pri masaži.

V sportu se je danes masaža — praktično in znanstveno — docela uveljavila. Znameniti sportni učitelj H. Surén pravi: »masaža je pol treninga!« To se nam zdi malo pretirano, drži pa, da ni uspešnega treninga brez masaže. Kdor se hoče danes v sportu uveljaviti, ta se mora posluževati vsega, kar mu more količkaj služiti: mora redno spati, redno jesti, veliko hoditi, čuvati se pred mrazom, negovati telo z milom, z vodo, z masažo. Tukaj imamo v mišilih jutranjo **masažo samega sebe**.

Ta obstoja iz energičnega drganja kože po tilniku, vratu, ramenih, po kožu, hrbtu, trebuhu, po bokih, nogah in rokah. Z drganjem se krvne nosodice zvečajo, kri pride v kožo, ki postane rdečkasta. Če si dovolj drgal tedaj dobiš občutek prijetne toplote.

Mišice masiramo z gnetenjem in z rahlim tolčenjem. Pri gnetenju premikamo mišico sem ter tja. S tem dražimo najmanjše mišične stanice, ki radi tega bolje delujejo. Gnetemo lahko s celo roko, t. j. s celo dlanjo, lahko pa tudi samo s prsti. V slednjem slučaju lahko obdelamo vse najmanjše mišice. S tako masažo pospešimo celoten krvni obtok. Zelo koristno je rahlo tolčenje po prsnem kožu. Tako tolčenje naredi koš elastičen in dihalne mišice imajo lažje delo. Masaža samega sebe naj traja 5—10 minut.

Vsakemu sportniku mora postati vsakdanja potreba in sestavni del telesne nege.

Kakšnega pomena pa je prava sportna masaža? Vzemimo primer, da moramo tekmovali ob hladnem vremenu! Ker nas zebe je koža blebda, kar je znamenje, da je v njej premalo krvi. Znano je, da pride ob hladnem vremenu do lahkih poškodb — pa tudi, da mrzle mišice niso delazmožne. Še to ni le slučajno, da so bili vsi rekordi v skokih ali tekah na kratke proge doseženi ob zmerno topli temperaturi! Vemo tudi, da je mišična reakcija ob hladnem vremenu skrajno nepovoljna, zato si moramo prizadevati, da temperaturo v mišicah dvignemo. To dosežemo najlažje z masažo, ki pospeši krvni obtok, ki privabi kri v vse oddaljene mišice in v kožo.

Masaža nam služi dobro tudi za regulacijo startne treme. Pod startno tremo razumemo neko veliko pripravljenost telesa na nalogo, ki jo ima izvršiti. Živali, ki je pripravljena za boj, stoji nerje (ali ni pr. sčetine) pokonci, človek pa dobi kurjo kožo, t. j. lasje na koži se mu dvignejo.

Gotova pripravljenost telesa na boj je torej naravna. Dognano pa je, da je prevelika trema škodljiva, ker je v teni slučaju krvni pritisk prevelik. Tako bo treba udom »nekoliko krvi odvzeti«. To dosežemo najbolje z energično masažo hrbta. Ta masaža ima namen, da potegne del krvi v veliko ploskev hrbta; tako se udi razbremenijo in krvni pritisk se zmanjša. To velja o temperamentnih tekmovalcih. Drugače je treba postopati z ravnodušnimi, s flegmatiki. Te je treba baš po nogah in po rokah t. j. po onih udih, ki bodo imeli v tekmi najvažnejše opravilo — krepko masirati.

Sportnik se mora pustiti redno dvakrat tedensko masirati. Temeljita masaža mora trajati najmanj pol ure. Naloga maserja je, da mišice toliko časa gnete, da postanejo mehke, zakaj le mehke in dolge mišice so delazmožne. Dalje je naloga sportnega maserja, da pregiblje kožo po vsem telesu in skrbi, da se le-ta ne zarase z mišicami. Koža je kakor obleka. Če je obleka tesna, tedaj nas ovira pri gibanju; če je koža preveč zarašena z ostalim telesom, tedaj nas tudi ovira pri gibanju. Sportnik mora imeti fino tanko kožo, ki jo lahko potegnemo od mišic; to velja predvsem za lahko-atlete, med tem ko morajo imeti plavači »debelejši plašč« (t. j. koža plus maščoba), ki pa mora biti tudi gibljiv.

Posebno nalogo ima masaža za odpravljanje utrujenosti. Po plavanju, smučanju ali po teku na dolge proge čutimo v mišicah veliko utrujenost. Po vztrajnem in napornem delu se zberejo v mišicah razne kisline, ki povzročajo utrujenost. Te kisline in sploh vse snovi, ki povzročajo utrujenost mora kri sčasoma izprati in jih izločiti iz telesa, skozi kožo (potenje!) in skozi ledvice. V ta namen oz. za počitek je potrebno navadno po več dni, z masažo pa se lahko čas počitka znatno skrajša. To dejstvo razlaga nemški sportni maser dr. F. Kirchberg takole: Pri delu je porabila mišica tudi del lastnega kisika; energično gnetenje, ki razširi krvne žilice, ji dovaja hitreje kisika kakor pa le mirovanje. Utrujena mišica je oteklata kar znači, da je pri trdem delu izstopila voda iz krvnih posod v mišico. Ta premočenost, oz. nabrana vlaga se lažje odpravi z masažo. Le-ta pa mora biti spočetka lahka in površna, pozneje pa je treba mišice temeljito gneti. Masaža za odpravljanje utrujenosti ne sme poznati tolčenja ali celo sekanja (z ostrim robom dlani) ker povzroča to nove dražljaje za živce, torej nove kontrakcije mišic.

Če se krvni obtok pospeši, tedaj se tudi hitreje izločijo in odpravijo snovi, ki povzročajo utrujenost. Mišica dobi hitreje nove hrane in je v kratkem času zopet delazmožna.

Sportnik mora biti masaže vajen. Le-ta ga ne sme dražiti, nikakor ne boleti, biti mu mora užitek. Če povzroča maser svojemu pacientu tudi najmanjše bolečine, tedaj ga naj takoj odkloni!

Kdor nima redne masaže, ta se tudi pred tekmo ne sme pustiti masirati, zakaj na masažo se je treba najprej navaditi. Sicer učinkuje neugodno, kar so naši sportniki že občutili.

Nemogoče bi bilo opisati tehniko sportne masaže. Za to je potreben večtedenski tečaj. Na takem tečaju se morajo sportniki naučiti masiranja in si pozneje lahko drug drugemu pomagajo.

Da ponovim:

1. masaža samega sebe ti bodi sestavni del telesne nege;

2. pusti se redno dvakrat tedensko masirati;

3. po vsakem napornem treningu si poišči večšega tovariša, ki te bo zmasiral! D. U.

Pozor smučarji, turisti in lovci!

Čevlje za smučarje in turiste, kakor tudi jahalne in lovske škornje za dame in gospode, izdeluje najsolidneje in najceneje.

L. LUKAS, Ljubljana
Sv. Petra c. 7.